

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8592

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.718/11/2024.

A tanács tagjai: Dr. Petró Szilvia közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Gulyás Richárd közbeszerzési biztos, Dr. Fáry Zoltán közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Közbeszerzési Hatóság Elnöke
(Budapest, Riadó u. 5.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Demendi Ágnes kamarai jogtanácsos

Az ajánlatkérő: Nagyszénás Nagyközség Önkormányzata
(Nagyszénás, Hősök útja 9.)

Az ajánlatkérő képviselője: Beleznai Róbert állami közbeszerzési
szaktanácsadó

A beszerzés tárgya, értéke: Nagyszénás – Zöld infrastruktúra fejlesztése, 136.185.669.-Ft
Az eljárás EKR azonosítószáma: EKR000257422023

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T - o t.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 2. § (1) bekezdésére és 36. § (2) bekezdésére figyelemmel a Kbt. 69. § (1) bekezdését.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 1.500.000.- Ft, azaz egymillió-ötszáz ezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő tárgyi közbeszerzési eljárás becsült értékének megállapítása érdekében tervezői költségvetést készítettett, amely 2022 novemberében készült el.

A tervezői költségvetés főösszesítője szerint a beruházás összköltsége nettó 136.185.669.-Ft volt. A becsült értéket alátámasztó költségvetés három egységből tevődött össze:

1. Külső villamos hálózatok nettó 4.360.523.-Ft
2. Ivókút létesítése nettó 636.920.-Ft
3. Kertépítészet nettó 131.188.226.-Ft

2. Az ajánlatkérő 2023. május 10. napján feladott, KÉ-8812/2023. számú eljárást megindító hirdetménnyel (a továbbiakban: felhívás) a Kbt. Harmadik Része alapján irányadó szabályok alkalmazásával, a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pont szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a jelen határozat bevezető része szerinti építési beruházás beszerzése tárgyában.

3. A felhívás jelen jogorvoslati eljárás szempontjából lényeges előírásai az alábbiak voltak.

„II.1.1) Elnevezés:

Nagyszénás – Zöld infrastruktúra fejlesztése

Hivatkozási szám: EKR000257422023

II.1.4) A közbeszerzés rövid ismertetése:

A „Zöld infrastuktúra fejlesztése Nagyszénáson” c. TOP_PLUSZ-1.2.1-21-BS1-2022-00021 azonosítószámú projekt keretében kerül megvalósítására a tervezett beruházás, mely Nagyszénás igazgatási központjában az Óvoda, Iskola, Templom, Polgármesteri Hivatal, Parkfürdő közvetlen szomszédságában, a településközponti parkban játszótér kialakítását és a zöldterület rehabilitációját tartalmazza.

Beruházás rövid ismertetése:

Az Önkormányzat célja, hogy a város zöld infrastruktúra hálózata fejlődjön, így a központi szabadidőparkban játszótér kialakításával és interaktív elemekkel az aktív és passzív rekreációs területek fejlesztésére törekedett. Cél a belvárosi zöldfelületi egységek minőségének növelése, a település zöldfelületi rendszerében betöltött szerepük erősítése. Kiemelt cél, hogy e területek ne csak biológiailag aktív felületként szolgáljanak, hanem ökológiai szerepükön túl városi aktív rekreációs területek létrehozásával (pihenőpark, sétatér, játszótér létesítésével) funkcionálisan is szolgálják az itt élőket és az ide látogatókat. A fejlesztéssel emelkedjen ökológiai, esztétikai és funkcionális jelentőségük, ezzel is hozzájárulva az élhetőbb település megteremtéséhez, hozzájárulva a lakosság megtartásához.

Fejlesztés tartalmaz: köztéri ivókút kiépítést, fejlesztési területen elektromos felújítást és hálózatbővítést, pad, pad-asztal, hulladékgyűjtő, kerékpártároló és játszótéri elemek, játszóeszközök kiépítését, kültéri interaktív játszóeszköz elhelyezését, napelemes okospad elhelyezését, napelemes asztal-pad kiépítését, interaktív információs terminál kiépítését, könyvcseré szekrény kiépítését, pergola kiépítését, napóra elhelyezését, továbbá növénytelepítést is. A részletes ismertetését a beruházásnak a felhívás II.2.4. pontja tartalmazza. A beruházás engedélyhez nem kötött építési, kivitelezési tevékenységeket tartalmaz. A további információkat az eljárást megindító felhívás és a közbeszerzési dokumentáció tartalmazza

II.1.6) Részekre bontás

x Részajánlat tételének lehetősége nem biztosított.

II.2.4) A közbeszerzés mennyisége:

Elvégzendő feladatok rövid ismertetése, a fejlesztési helyszín bemutatása, főbb mennyiségi adatok:

A tervezett építés alapadatai:

Az Önkormányzat célja, hogy a város zöld infrastruktúra hálózata fejlődjön, így a közösségi területen, a településközponti parkban játszótér kerüljön kialakításra és a zöldterület rehabilitációja is megvalósuljon az infrastruktúra fejlesztésével párhuzamosan.

A fejlesztés tartalmazza:

- 1 db köztéri ivókút kiépítést,
- fejlesztési területen elektromos felújítást és hálózatbővítést: 17 db kandelláber felújítást és/vagy telepítést,

- új köztéri bútor vagy tárgy elhelyezését a költségvetés szerint, mely tartalmaz:

pad-asztalt,

hulladékgyűjtő,

kerékpártároló,

napelemes okospad elhelyezését,

napelemes asztal-pad kiépítését,

könyvcseres szekrény kiépítését,

pergola kiépítését,

napóra elhelyezését.

- játszótéri elemek, játszóeszközök kiépítését,

A játszótéri elemeket részei (12 db), tervezett játszóeszközök listája:

1. CN 1262/L Vénusz L játszóvár
2. CN 1243 Hatszögletű mászótorony
3. H-1208 Fészekhinta 1200 mm-es kosárral
4. CN-1040 Függőágy hinta
5. CN-1039 Forgó kötélgúla
6. CNH 1408 Dobolócső
7. CNH 1412 Harangoszlop
8. CN 1275 UFO forgó
9. CNR-1811 Fecske beülős rugós játék
10. CNR-1810 Béka 4 ülőkés rugós játék
11. ELP-P1 Elipso Screen 1
12. ELP-P3 Elipso Screen 3

- 1 db kültéri interaktív játszóeszköz elhelyezését (műszaki leírás szerint)

- 1 db digitális interaktív információs terminál kiépítését,

- park területe 8909 m² ebből a fejlesztéssel érintett zöldfelület nagysága 7347,69 m², melyből főbb elemek (zöld területet érintően):

-3207 m² új gyepesítést

-3500,81 m² gyepfelújítás

-287,95 m² cserje telepítést

-22,75 m² évelő növény telepítést,

- 329,18 m² meglévő és megmaradó cserjefelület.

Továbbiakban megvalósul 354 m² térburkolat felújítása, korszerűsítése, újjáépítése is. A játszótér kialakítása a játszótéri eszközök biztonságosságáról szóló 78/2003 (XI.27.) GKM rendelet előírásainak megfelelően történhet. A letelepített játszószernek rendelkeznie kell a kijelölt szervezet által kiállított megfelelőségi tanúsítvánnyal, a területre az MSZ EN- 1176 és MSZ EN-1177-es szabványoknak megfelelő játszószer telepíthető betartva az alapozásra, esési terek nagyságára és a talajára vonatkozó szabványrészeket. A játszótéri eszközt használatba venni a kijelölt szervezet által végzett, a biztonsági követelményeknek való

megfelelést ellenőrző vizsgálatot követően lehet. Az építési beruházáshoz kapcsolódó részletes leírást (a feladatok ismertetésével) a kiviteli dokumentáció, illetve a költségvetés tartalmazza. A beruházás építési engedélyhez vagy jóváhagyáshoz, bejelentéshez kötött építési, kivitelezési tevékenységeket nem tartalmaz. (az építési beruházás, árubeszerzés vagy szolgáltatás jellege és mennyisége, illetve az igények és követelmények meghatározása)

II.2.5) Értékelési szempontok

Az alábbi értékelési szempontok

x Minőségi szempont – 1 Az M.2.1 alkalmassági követelmény igazolására bemutatott szakember szakmai többlettapasztalata (0-36 hónap) 10

2 Az M.2.2 alkalmassági követelmény igazolására bemutatott szakember szakmai többlettapasztalata (0-36 hónap) 10

3 Az M.2.3 alkalmassági követelmény igazolására bemutatott szakember szakmai többlettapasztalata köztéri park és/vagy közpark és/vagy szabadidőpark területén(0-24 hónap) 10

Költség szempont –

x Ár szempont – Megnevezés: Nettó ajánlati ár összesen / Súlyszám: 70

II.2.7) A szerződés, keretmegállapodás vagy dinamikus beszerzési rendszer időtartama

Időtartam hónapban: vagy napban: 90

II.2.12) Európai uniós alapokra vonatkozó információk

A közbeszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos: igen

Projekt száma vagy hivatkozási száma: TOP_PLUSZ-1.2.1-21-BS1-2022-00021

IV.2.2) Ajánlattételi határidő

Dátum: 2023/05/26 (éééé/hh/nn) Helyi idő: 10:00

VI.3.9) További információk:

12. Ajánlatkérő ezúton közli az Ajánlattevőkkel, hogy az eljárás során a szakmai ajánlat részét képezi az árazott költségvetés.

16. Ajánlatkérő tájékoztatja az ajánlattevőket, hogy a "Nagyszénás_TOP_Pluszkiviteli_költségv_MÓD4" árazatlan költségvetés "Elektromosenergia-ellátás, vill" megnevezésű munkalapjának 1. ssz. tételénél a „Nagyszénás_villany_külső_m1”. c. excel költségvetés összesen értékét, míg a „Közműcsővezetékek és -szerelvén” megnevezésű munkalapjának 1. ssz. tételénél a „Nagyszénás ivókút” c. excel költségvetés összesen értékét kell a munkalapon feltüntetni anyag és díj egységár megbontásban.”

4. Az ajánlatok bontása 2023. május 26. napján megtörtént. Az ajánlattételi határidőre 2 ajánlat érkezett. A felolvasólapok az alábbi információkat tartalmazták.

BÓLEM Építőipari Kft. (vezető ajánlattevő) - GALÉRIA INVEST Építőipari és Kereskedelmi Kft. (közös ajánlattevő) (a továbbiakban: BÓLEM Építőipari Kft.).

Az M.2.1 alkalmassági követelmény igazolására bemutatott szakember szakmai többlettapasztalata (0-36 hónap) : 36

Az M.2.2 alkalmassági követelmény igazolására bemutatott szakember szakmai többlettapasztalata (0-36 hónap) : 36

Az M.2.3 alkalmassági követelmény igazolására bemutatott szakember szakmai többlettapasztalata köztéri park és/vagy közpark és/vagy szabadidőpark területén(0-24 hónap): 24

Nettó ajánlati ár összesen: 118.757.991.-Ft

Kopp Export-Import Kft. (vezető ajánlattevő) - FUTIZO Kft. (közös ajánlattevő) (a továbbiakban: nyertes ajánlattevő).

Az M.2.1 alkalmassági követelmény igazolására bemutatott szakember szakmai többlettapasztalata (0-36 hónap) : 36

Az M.2.2 alkalmassági követelmény igazolására bemutatott szakember szakmai többlettapasztalata (0-36 hónap) : 36

Az M.2.3 alkalmassági követelmény igazolására bemutatott szakember szakmai többlettapasztalata köztéri park és/vagy közpark és/vagy szabadidőpark területén(0-24 hónap): 24

Nettó ajánlati ár összesen : 136.096.869.-Ft

5. Az ajánlatkérő 2023. június 27. napján felvilágosításkérést és hiánypótlási felhívást küldött ajánlattevőknek - közte a BÓLEM Építőipari Kft.-nek - az alábbiak szerint.

„1. BÓLEM Építőipari Kft.-GALÉRIA INVEST Építőipari és Kereskedelmi Kft. közös ajánlattevők:

1.1. Ajánlattevő ajánlatával benyújtotta K.Cs. szakember szakmai önéletrajzát, mely szakembert ajánlattevő a III.1.3. M.2.3. pont szerinti alkalmassági minimumkövetelmény tekintetében kíván bevonni, bemutatni a „Nyilatkozat bemutatott szakemberekről” c. EKR űrlap szerint. Továbbá a szakember tekintetében „Az M.2.3 alkalmassági követelmény igazolására bemutatott szakember szakmai többlettapasztalata köztéri park és/vagy közpark és/vagy szabadidőpark területén(0-24 hónap)” minőségi értékelési résszempontra tekintetében 24 hónapos többletmegajánlást tett. A benyújtott szakmai önéletrajz tartalma hiányos.

A szakmai önéletrajzban a „releváns végzettség és megszerzésének időpontja” sor hiányos, tekintettel arra, hogy a releváns végzettség nem került feltüntetésre, csak az időpont. Ajánlattevő hiánypótlás keretében nyújtsa be újból K.Cs. szakember szakmai önéletrajzát újból, melyben feltünteti a „releváns végzettség és megszerzésének időpontja” sorban a releváns végzettségét is.”

6. A 2023. július 13. napján kelt összegezés szerint az eljárás eredményes volt. A BÓLEM Építőipari Kft. ajánlata érvénytelen lett, mert „Nem nyújtotta be K.Cs. szakember szakmai önéletrajzát javított tartalommal továbbá nem nyújtotta be az „1.sz. minta – Referenciák ismertetése c.” nyilatkozatát és a felhívás III.1.3. M1.1 és M.1.2. pontja szerinti követelmények igazolására referencia igazolását (a 321/2015. (X.30.) Korm. r. 23. §-ban foglaltak szerint).” A közbeszerzési eljárás nyertese a Kopp Export-Import Kft. – FUTIZO Kft. (közös ajánlattevők) lett, nettó 136.096.869.-Ft-os árajánlattal.

7. A 2023. augusztus 8. napján feladott, eljárás eredményéről szóló tájékoztató hirdetmény II.1.6) pontjában szerepelt, hogy a beszerzés végleges összértéke 136.096.869.-Ft. A hirdetmény V.2) pontja szerint az ajánlatkérő 2023. augusztus 7. napján szerződést kötött a nyertes ajánlattevővel. A hirdetmény V.2.4) pontja szerint a szerződés eredetileg becsült összértéke: 136.185.669.-Ft volt, a szerződés végleges összértéke: 136.096.869.-Ft volt. A hirdetmény V.2.12) pontjában szerepelt, hogy a BÓLEM Építőipari Kft. ajánlata érvénytelen volt.

A hivatalbóli kezdeményezés

8. A kezdeményező 2024. november 11. napján nyújtotta be a Döntőbizottság hivatalból való eljárását kezdeményező iratot (a továbbiakban: kezdeményezés), amelyben jogsértés megállapítását és bírság kiszabását indítványozta az ajánlatkérővel szemben.

9. Indokolásában előadta, hogy 2024. május 21. napján közérdekű bejelentés érkezett a Közbeszerzési Hatósághoz, amely szerint a fenti közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 36. § (2) bekezdését. A bejelentő annak vizsgálatát kérte, hogy felmerülhet-e a közbeszerzésre vonatkozó jogszabályok megsértése, tekintettel arra, hogy tárgyi eljárásban a nyertes ajánlattevő ajánlati ára elhanyagolható mértékben (0,07%-kal) tért el a közbeszerzés becsült értékétől úgy, hogy a becsült érték összege nem volt előre megismerhető.

10. A kezdeményező ismertette, hogy a közérdekű bejelentésben foglaltakra tekintettel adatkéréssel fordult az ajánlatkérőhöz, amelyben az alábbiak tekintetében kért felvilágosítást.

„1. Kérem, hogy részletesen mutassa be, hogy Ajánlatkérő milyen módon állapította meg a tárgyi közbeszerzési eljárás becsült értékét.

2. Kérem, részletesen mutassa be, hogy Ajánlatkérő tette-e és ha igen, akkor milyen eljárási cselekményeket tett a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 36. § (2) bekezdése vonatkozásában, tekintettel arra, hogy a tárgyi közbeszerzési eljárás becsült és végleges értéke között csupán 0,07% különbség van.

3. Kérem, részletesen mutassa be, hogy Ajánlatkérő milyen körülményeket vett figyelembe a 2. ponthoz kapcsolódó eljárási cselekmények indokoltága vagy indokolatlansága megállapítása körében.”

11. A kezdeményező előadta, hogy az ajánlatkérő a válaszában nyilatkozott, hogy a becsült értéket a közbeszerzés megkezdését megelőző 12 hónapnál nem régebben készült költségbecslés alapján állapította meg. A költségvetések az EKR felületére feltöltésre kerültek. Előadta, hogy a becsült értéket alátámasztó költségvetés három egységből tevődött össze, melyek együttes értéke nettó 136.185.669.-Ft volt. A három egység a következő: külső villamos hálózatok nettó 4.360.523.-Ft, ivóvíz létesítése nettó 636.920.-Ft, kertépítészet nettó 131.188.226.-Ft.

Az ajánlatkérő kiemelte, hogy a felhívás VI.3.9) pont 16. alpontjában meghatározta, hogy az ajánlattevőknek milyen módon kell majd megtenni ajánlataikat, egyúttal rendelkezésre bocsátotta a becsült értéket alátámasztó árazatlan költségvetést.

12. Az ajánlatkérő az adatszolgáltatásában előadta továbbá azt is, hogy a tárgyi beruházás támogatásból valósult meg. A támogatás összköltségét bárki megtekinthette az ún. támogatott projekt kereső alkalmazásban, a palyazat.gov.hu oldalon. Ezen az oldalon támogatási összköltség szerepel, melyből lehet következtetni pályázat tartalmára, egyes tételeire, költségeire (a pályázati felhívással együttesen, mely szintén nyilvános és elérhető). Továbbá a projekt főbb adatai (a pályázati bruttó összköltség is) a település honlapján megtalálható nyilvános adatok.

Rámutatott, hogy a becsült értéket tervezői költségvetéssel támasztotta alá, amelyet a TERC költségvetéskészítő program használatával állított össze. A TERC kódokat az árazott költségvetés „tételszámok” megnevezésű oszlopa tartalmazza. A kódok (építési tételek) aktuális, elszámolható értékei megismerhetőek a költségvetéskészítő programból. Álláspontja szerint az ajánlattevők a TERC költségvetési program használatával, a normaidők beállításával tudnak kalkulálni az ajánlat elkészítése során.

13. A kezdeményező az ajánlatkérő fenti előadásával kapcsolatos álláspontja szerint, amennyiben egy ajánlattevő a becsült értékkel megegyező vagy attól elhanyagolható mértékben eltérő összegű ajánlatot tesz, akkor az ajánlatkérő köteles ennek körülményeit kivizsgálni, és a Kbt.-ben szabályozott bírálati cselekmények alkalmazásával felhívni az

ajánlattevőt a vitathatatlanul szembetűnő azonosság okának tisztázására, ahogy ezt a Döntőbizottság számos döntésében kimondta.

14. A kezdeményező álláspontja szerint az ajánlatkérő a Kbt. 2. § (1) bekezdésére és 69. § (1) bekezdésére tekintettel megsértette a Kbt. 36. § (2) bekezdését, mivel az általa meghatározott becsült érték és a nyertes ajánlattevő ajánlati ára közötti 0,07%-os eltérés ellenére nem tett semmilyen eljárási cselekményt annak érdekében, hogy megelőzze és feltárja az esetlegesen felmerülő, a verseny tisztaságának sérelmét eredményező helyzetet. A rendelkezésre álló információk alapján megállapítható, hogy a tervezői árazott költségvetés - amely a becsült érték meghatározásának alapjául szolgált - a TERC programcsomaggal készült. Ebben a dokumentumban a becsült érték 136.185.669.-Ft összegben került meghatározásra. A nyertes ajánlattevő ajánlati ára 136.096.869.-Ft, míg a közbeszerzési eljárásban ajánlatot tevő másik gazdasági szereplő ajánlati ára 118.757.991.-Ft volt. A nyertes ajánlattevő ajánlati ára és a becsült érték között 88.800.-Ft volt a különbség.

15. A kezdeményező szerint az ajánlatkérő megállapítása, amely szerint sem az eljárás során, sem pedig a jelenlegi vizsgálat alkalmával nem merült fel jogsértés gyanúja, nem megalapozott. Az ajánlatkérő egyrészt arra hivatkozott, hogy mind az általa megbízott tervező a becsült érték alapjául szolgáló tervezői árazott költségvetés elkészítésekor, mind pedig a nyertes ajánlattevő az árképzése során a TERC Kft. által fejlesztett programcsomagot használta a tárgyi összegek megállapításakor. Azonban a TERC Kft. honlapján elérhető nyilvános információk alapján a TERC Kft. több költségvetés-készítő szoftverrel rendelkezik, amelyekhez többféle verzió kapcsolódik, továbbá eltérés lehetséges a programverzió, az adattár és az időközi árfrissítések állapotában is. A kezdeményező szerint nem megalapozott az ajánlatkérő azon nyilatkozata, hogy a nyertes ajánlattevő teljes bizonyossággal az ajánlatkérő által is alkalmazott TERC programcsomag, azonos verzióját használta. Nem állt az ajánlatkérő rendelkezésére olyan információ, amely alapján ilyen következtetésre juthatott. Az ajánlatkérő nem hívta fel semmilyen formában a nyertes ajánlattevőt, annak magyarázatára, hogy a csekély eltérés miből adódott. Az ajánlatkérő az ajánlati dokumentumok alapján nem szerezhetett tudomást arról, hogy a nyertes ajánlattevő milyen módon állította össze az ajánlatát, hogyan határozta meg az árazott költségvetésben szereplő tételeket.

16. Továbbá az előzőekben kifejtett azonosságok feltételezett fennállásának az esetében sem lehet egyértelmű következtetést levonni önmagában a tárgyi szoftverek azonosságából a tekintetben, hogy a becsült érték és a nyertes ajánlati ár közötti kismértékű különbség nem indokolja további eljárási cselekmények megtételét annak érdekében, hogy az ajánlatkérő feltárja a verseny tisztaságának sérelmét eredményező helyzeteket. A kezdeményező álláspontja szerint megalapozatlan az ajánlatkérő érvelése, amely szerint a nyilvánosan elérhető műszaki adatok felhasználásával a tárgyi összegeknek ilyen mértékű egyezősége észszerűen előállhatott volna. A becsült érték és az annak a kiszámításánál figyelembe vett részértékek nyilvánosan nem voltak elérhetők. A támogatás összértéke 199.999.906.-Ft-volt, amely érték jelentősen különbözik a becsült értéktől. A Kbt. mind alapelvi, mind pedig tételesjogi szinten hangsúlyosan védi a verseny tisztaságát, ami annak szükségességét erősíti, hogy az ajánlatkérőnek mindenképpen meg kellett volna bizonyosodnia az előállt helyzetet előidéző okokról. A kezdeményező nem vitatta, hogy előállhat az ajánlatkérő által előadott helyzet a becsült érték és az ajánlati ár közötti különbség csekély mértékű is lehet, ugyanakkor az ajánlatkérőnek további információkat kellett volna kérnie annak érdekében, hogy megalapozott döntést hozhasson az előállt helyzet Kbt.-vel való összeegyeztethetőségéről. A kezdeményező megjegyezte továbbá, hogy az előző

bekezdésekben hivatkozott ajánlatkérői előadások az ajánlatkérő 2024. június 10. napi beadványában tett nyilatkozatainak alapulnak. Az eljárás során az EKR felületén rögzített dokumentumok alapján nem tehető megállapítás a tekintetben, hogy az ajánlatkérő kifejezetten mire alapította azon döntését, hogy a vizsgált becslt érték és ajánlati ár összegei közötti kis mértékű különbség jogszerű módon állt elő.

17. A kezdeményező álláspontja szerint a tárgyi összegek ilyen mértékű egyezőségének a magyarázatául nem szolgálhat az az érvelés, hogy az eljárás előkészítésében részt vett tervező és a nyertes ajánlattevő szükségszerűen ugyanazon hivatkozott források alapján határozhatta meg az árazott költségvetés adatait. Az ajánlatkérő kötelezettsége annak vizsgálata, hogy az ajánlatok megfelelnek-e a jogszabályokban meghatározott feltételeknek. Az ajánlatkérőnek a verseny tisztasága biztosításával kapcsolatos alapvető kötelezettségére is tekintettel észlelnie kell az eljárás során a verseny tisztaságát veszélyeztető körülményeket, így a nagyfokú egyezőséget a ki nem adott árazott tervezői költségbecslés és a nyertes ajánlat elemei között. Az ajánlatkérőnek rá kellett volna kérdezi a nagyfokú egyezés okára, illetve az egyezés okát fel kellett volna derítenie és ez alapján hozhatott volna megalapozott és jogszerű döntést. A kezdeményező hivatkozott a Döntőbizottság D.113/16/2024. számú határozatára, amely szerint az ajánlatkérő, ha a verseny tisztaságának sérelmére utaló körülményt, egyben a Tpv. 11. §-a vagy az EUMSZ 101. cikke szerinti körülményt észlel, köteles a Gazdasági Versenyhivatalt értesíteni, a gyanút bejelenteni. Ilyen körülmény az, ha az egyik ajánlattevő a becslt értéktől csekély mértékben (pár ezer, tízezer forint) eltérő ajánlatot nyújt be, míg a többi vagy másik ajánlattevő a becslt értéknél magasabb ajánlatot tesz. Az ajánlatkérő ilyenkor a bejelentés mellett köteles rákérdezni az eljárásban a csekély eltérés okára. A jelenlegi esetben a kezdeményező arra a megállapításra jutott, hogy a becslt érték összegével majdnem azonos összegű nyertes ajánlati ár ténye önmagában olyan körülményként lett volna értékelendő, amely felveti a versenyt akadályozó vagy azt torzító magatartás gyanúját. A fentiekre tekintettel megállapítható, hogy az ajánlatkérő nem tette meg a szükséges intézkedéseket azért, hogy feltárja a verseny tisztaságának sérelmét eredményező helyzetet.

18. A kezdeményező nyilatkozott, hogy a jogsértés megtörténtének időpontja 2023. augusztus 11. napja, az eredménytájékoztató közzétételének időpontja, míg a jogsértésről történő tudomásszerzés időpontja 2024. május 21. napja, a közérdekű bejelentés beérkezésének időpontja.

19. A kezdeményező indítványozta, hogy a Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pont alapján állapítsa meg a jogsértés megtörténtét és a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pont alapján szabjon ki bírságot az ajánlatkérővel szemben

Az ajánlatkérő észrevétele

20. Az ajánlatkérő észrevételében kérte, hogy a Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés b) pont alapján állapítsa meg a jogsértés hiányát.

21. Nyilatkozott, hogy fenntartja a 2024. június 10. napján a Hatóság adatkérésére megtett észrevételében foglaltakat.

22. Nyilatkozott, hogy az ajánlatkérő honlapján és a támogatott projektkeresőben is rögzített 199.999.906.-Ft összeg a bruttó támogatási összeg. Álláspontja szerint a kezdeményezésben félrevezető az a megállapítás, hogy a becslt érték (nettó 136.185.669.-Ft) és a támogatás összesen értéke (bruttó 199.999.906.-Ft) között az eltérés jelentős mértékű

lenne. Előadta, hogy az ajánlattevők a nyilvánosan elérhető adatokból (bruttó támogatási összeg) tudnak következtetni arra az összegre, amely egy adott beruházás finanszírozására rendelkezésre áll, figyelembe véve azt is, hogy a pályázati felhívások szintén nyilvánosan elérhetőek, ezekből pedig következtetni lehet a támogatási összegek összetételére.

Előadta, hogy a bruttó támogatási összegből (melyből még nem kerültek levonásra olyan tételek, amelyek nem a kivitelezésre számolhatók el) a nettó támogatási összeget megkapva a különbség mérséklődik. A bruttó támogatási összeg 199.999.906.-Ft, míg a nettó 157.480.241.-Ft.

23. Hivatkozott arra, hogy a pályázati felhívás alapján lehet következtetni a költségtételek százalékos megoszlására, figyelembe véve az elszámolhatósági korlátokat, belső arányokat.

- Beruházási költségek (építési, felújítási, eszközbeszerzési költségek): általában 100%-ban elszámolhatóak a pályázati keretből.

- Általános költségek (projektmenedzsment, műszaki ellenőrzés, nyilvánosság biztosítása, előkészítés): az összköltség legfeljebb 5-7%-a (de max 7%), de a konkrét arány programonként változik.

- Tervezési költség: szintén teljes mértékben elszámolható, ha a projekt céljához kapcsolódik, amely százalékosan legfeljebb 5%.

- Marketing és kommunikációs költségek és/vagy egyéb szakértői költségek: általában a költségvetés egy kisebb, például 2-3%-os része fordítható erre.

Amennyiben a fentiekben felsorolt (francia bekezdésekben) rögzített nem kivitelezési költségekre vonatkozó százalékos korlátokkal kalkulál bármelyik gazdasági szereplő/ajánlattevő és azok közül is a maximális értékekkel, úgy:

-Általános költségek 7%

-Marketing és kommunikáció, egyéb költségek 3%

-Tervezés 5%

Tehát a teljes nettó támogatási összegből, azaz nettó 157.480.241.-Ft-ból még 15%-ot leszámítva a kivitelezésre fordítható (vélt) összeg: 13.858.205.-Ft, tehát még a becsült érték alatti az az összeg, amely a kalkulációból levezethető. Hangsúlyozta, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlati ára végül nettó 136.096.869.-Ft volt.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

24. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő 2023. május 10. napján indította meg a kezdeményezéssel érintett közbeszerzési eljárást, ezért a Kbt. ezen időpontban hatályos anyagi jogi szabályai alapján vizsgálta a kezdeményezésben foglaltakat, míg a jogorvoslati eljárás lefolytatására a jogorvoslati kérelem benyújtása idején, 2024. november 11. napján hatályos Kbt. eljárásjogi rendelkezései az irányadók.

25. A kezdeményező álláspontja szerint az ajánlatkérő jogsértést követetett el azzal, hogy a bírálat során nem tárta fel, hogy mi lehet az oka annak, hogy a tervezői költségvetés alapján megállapított becsült érték és a nyertes ajánlattevő ajánlati ára között csak 0,07% az eltérés. A kezdeményező álláspontja szerint az ajánlatkérő mulasztásával megsértette a Kbt. 36. § (2) bekezdését a Kbt. 69. § (1) bekezdésére és a Kbt. 2. § (1) bekezdésére figyelemmel.

26. A Döntőbizottság a döntése meghozatala során az alábbi jogszabályhelyekre volt figyelemmel.

A Kbt. 2. § (1) bekezdése szerint:

(1) A közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles biztosítani, a gazdasági szereplő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát.

A Kbt. 36. § (2) bekezdése szerint:

(2) Amennyiben az ajánlatkérő az adott közbeszerzési eljárás során a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 11. §-a, vagy az EUMSZ 101. cikke szerinti rendelkezések nyilvánvaló megsértését észleli vagy azt alapos okkal feltételezi, köteles azt – a Tpv. bejelentésre vagy panaszra vonatkozó szabályai szerint – jelezni a Gazdasági Versenyhivatalnak.

A Kbt. 69. § (1) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71–72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni.

27. A Döntőbizottság rámutat, hogy a Kbt. 2. § (1) bekezdése szerint a közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles biztosítani, a gazdasági szereplő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát. A Kbt. követelményeket támaszt az ajánlatkérővel szemben a verseny tisztaságának biztosítása tekintetében, megköveteli az ajánlatkérőtől minden olyan cselekmény, szükséges intézkedés elvégzését a közbeszerzési eljárás során, amely a közbeszerzési eljárás és a verseny tisztaságába vetett bizalom megőrzését biztosítja.

28. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő a tárgybani közbeszerzési eljárásban észlelte, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlati ára mindössze 88.800.-Ft-tal volt alacsonyabb a becsült értéknél, ezért az ajánlatkérőnek tisztáznia kellett volna, hogy mi a csekély eltérés oka.

29. Az ajánlatkérő csak feltételezte, hogy az áregyezőséget a TERC program használata eredményezte, azonban ezt nem vizsgálta meg. Az ajánlatkérő a becsült értéket nem jelölte meg az ajánlattételi felhívásban, azt nem tette az ajánlattevők számára ismertté, ahogyan a tervezői költségvetés sem volt ismert az ajánlattevők számára.

Az ajánlati ár ilyen nagymértékű egyezősége a tervezői költségvetéssel mindenképpen indokolta volna további intézkedések megtételét, az előállt helyzet tisztázását az ajánlatkérő részéről, további információk kérését a verseny tisztasága érdekében. Az ajánlatkérőnek nem állt rendelkezésére információ a nyertes ajánlati ára kalkulálására vonatkozóan, ami elengedhetetlen lett volna az ajánlatok megalapozott bírálatához. Az ajánlatkérő csak a nyertes ajánlattevő ajánlati ára meghatározása tisztázását követően, a feltárt körülmények ismeretében tudta volna eldönteni, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlata megfelelő, érvényes-e vagy szükséges-e a Kbt. 36. § (2) bekezdésében rögzített ajánlatkérői kötelezettségének eleget tenni.

30. A Döntőbizottság rámutat, hogy a kezdeményező részéről hivatkozott, D.113/2024. számú határozatán túl több határozatában (pl.: D.716/8/2024.) is arra az álláspontra helyezkedett, hogy ha konkrét bizonyíték nincs, de alapos okkal felmerül a gyanú, akkor a törvény abban az esetben is megkívánja az illetékes hatóság megkeresését, értesítését, amikor az ajánlatkérő csak feltételezheti a versenyjogi szabályok esetleges sérelmét. Jelen esetben a

kis értékű különbség az ajánlati ár és becsült érték között ilyen körülmény volt, ezért az ajánlatkérőnek a Kbt. 36. § (2) bekezdés alapján kellett volna eljárni a bírálat során, ezt azonban elmulasztotta megtenni.

31. A Döntőbizottság a fentiek alapján a hivatalbóli kezdeményező által előadottakkal egyetértve megállapította, hogy az ajánlatkérő az ajánlatok bírálata során nem tette meg a szükséges intézkedéseket a körben, hogy feltárja a nyertes ajánlattevő ajánlati ára és a becsült érték nagymértékű egyezőségének a körülményeit a verseny tisztaságának megőrzése érdekében. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 2. § (1) bekezdésére és a 36. § (2) bekezdésére figyelemmel megsértette a Kbt. 69. § (1) bekezdését.

32. A Döntőbizottság a kezdeményezés körében eljárva, a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pont szerint megállapította a jogsértés megtörténtét, és a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pont alapján bírságot szabott ki.

33. A Kbt. 165. § (4) bekezdés szerint a (3) bekezdés d) pont szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10%-a.

34. A Kbt. 165. § (11) bekezdés szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
- f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

35. A Döntőbizottság bírság kiszabását indokoltnak tartotta az ajánlatkérővel szemben, mivel a tárgyi közbeszerzési eljárás kapcsán megállapította, hogy az ajánlatkérő elmulasztotta megtenni a verseny tisztaságának megőrzését szolgáló eljárási cselekményeket.

36. A Döntőbizottság a bírság mértékének megállapítása során a fentieken túl figyelembe vette a közbeszerzés tárgyát és értékét (136.185.669.-Ft). A Döntőbizottság figyelembe vette a jogsértés megtörténte óta eltelt hosszabb időtartamot. A Döntőbizottság értékelte, hogy a jogsértés nem reparálható. A Döntőbizottság figyelemmel volt arra is, hogy a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre is hatással lehetett a megállapított jogsértés. A Döntőbizottság a jogsértés kapcsán szándékosságra, valamint ismételt jogsértésre utaló körülményeket kifejezetten nem tárt fel. A Döntőbizottság a bírság összegének meghatározása során tekintettel volt arra, hogy az érintett közbeszerzés támogatásból valósul meg, amelyre tekintettel a jogsértés megállapításához más szerv eljárásában további szankció kapcsolódhat. A Döntőbizottság figyelemmel volt az ajánlatkérő által hivatkozott további körülményre, a település rendkívül rossz anyagi helyzetére.

A Döntőbizottság az eset összes körülményét számításba véve, a fenti szempontok kifejezett mérlegelését követően a rendelkező részben meghatározott mértékű bírságot szabta ki az ajánlatkérővel szemben.

37. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségek viseléséről.

38. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

39. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpont szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (Dáptv.) 19. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

B u d a p e s t, 2025. február 13.

Dr. Petró Szilvia sk
közbeszerzési biztos,
az eljáró tanács elnöke

Gulyás Richárd sk
közbeszerzési biztos

Dr. Fáry Zoltán sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Kovács Krisztián
titkárságvezető

Kapják:

1. Ajánlatkérő képviselője (kizárólag elektronikus úton)
2. Kezdeményező képviselője (kizárólag elektronikus úton)
3. Nemzeti Fejlesztési Központ (kizárólag elektronikus úton)
4. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (kizárólag elektronikus úton)